

Przewlekły i nawrotowy charakter owrzodzeń żylnych kończyn dolnych – analiza retrospektywna 352 przypadków z poradni leczenia ran przewlekłych

Chronic and recurrent nature of venous leg ulcers: a retrospective analysis of 352 cases from a chronic wound treatment clinic

Paulina Mościcka ^{1,2}, Katarzyna Cierzniałkowska ^{1,3}, Justyna Cwajda-Białasik ^{1,2}, Tomasz Zieliński⁴, Arkadiusz Jawień ⁵, Maria T. Szewczyk^{1,2}

¹Katedra Pielęgniarstwa Zabiegowego, *Collegium Medicum* im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska

²Poradnia Leczenia Ran Przewlekłych, Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy, Polska

³Klinika Chirurgii Ogólnej i Małoinwazyjnej, Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. J. Biziela w Bydgoszczy, Polska

⁴Ośrodek Analiz Statystycznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska

⁵Katedra Chirurgii Naczyniowej i Angiologii, *Collegium Medicum* im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska

Streszczenie

Wprowadzenie: Owrzodzenia żyłne kończyn dolnych należą do najczęstszych ran przewlekłych. Stanowią istotny problem kliniczny ze względu na przedłużony czas gojenia oraz częste nawroty.

Cel pracy: Analiza przewlekłości żylnych owrzodzeń goleni na podstawie historii klinicznej pacjentów leczonych w specjalistycznej poradni ambulatoryjnej.

Materiał i metody: Przeprowadzono retrospektywną analizę dokumentacji medycznej pacjentów z owrzodzeniem żylnym leczonych w latach 2020–2023 w Poradni Leczenia Ran Przewlekłych Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 w Bydgoszczy. Spośród 672 chorych z rozpoznaniem I83.0 i I83.2 do analizy włączono pacjentów z kompletną dokumentacją z pierwszej wizyty oraz prawidłową wartością wskaźnika kostka–ramię (*ankle-brachial index* – ABI; 0,9–1,3). Badanie uzyskało zgodę Komisji Bioetycznej przy UMK w Toruniu, *Collegium Medicum* w Bydgoszczy (KB 269/2024).

Wyniki: Spośród 352 pacjentów 104 (29,5%) było w wieku poniżej 60 lat w momencie przyjęcia do poradni. W tej grupie 8 mężczyzn było poniżej 40. roku życia, a 18 kobiet poniżej 50. roku życia. Owrzodzenia obu kończyn dolnych stwierdzono u 11 pacjentów (7 kobiet i 4 mężczyzn), częściej na lewej kończynie dolnej (52,6%). Najdłuższy czas trwania pojedynczego owrzodzenia wynosił 54 lata. U 26,9% pacjentów rana utrzymywała się 10–60 lat. W historii klinicznej odnotowano łącznie 522 nawroty owrzodzenia, od 1 do 9 na pacjenta. Średnio co drugi pacjent doświadczył co najmniej jednego nawrotu w ciągu życia.

Wnioski: Analiza historii klinicznej potwierdza przewlekły i nawrotowy charakter żylnych owrzodzeń goleni. Długi czas utrzymywania się ran oraz duża liczba nawrotów wskazują na konieczność wczesnej diagnostyki, stałej kontroli i długoterminowej, kompleksowej opieki nad chorymi.

Słowa kluczowe: przewlekła niewydolność żylna, owrzodzenie żyłne, historia kliniczna.

Abstract

Introduction: Venous leg ulcers are among the most common chronic wounds. They represent a significant clinical problem due to prolonged healing time and frequent recurrences.

Aim of the study: To analyse the chronicity of venous leg ulcers based on the clinical history of patients treated in a specialised outpatient clinic.

Material and methods: A retrospective analysis was conducted on the medical records of patients with venous leg ulcers treated between 2020 and 2023 at the Chronic Wound Treatment Clinic of University Hospital No. 1 in Bydgoszcz. Of 672 patients diagnosed with I83.0 and I83.2, those with complete documentation from the initial visit and a normal ankle-brachial index (ABI) value (0.9–1.3) were included in the analysis. The study was approved by the Bioethics Committee of Nicolaus Copernicus University in Torun, *Collegium Medicum* in Bydgoszcz (KB 269/2024).

Results: Of the 352 patients, 104 (29.5%) were under 60 years of age at the time of admission to the outpatient clinic. In this group, 8 men were under 40 years of age and 18 women were under 50 years of age. Bilateral lower limb ulceration was found in 11 patients (7 women and 4 men), with ulcers more frequently located on the left lower limb (52.6%). The longest duration of a single ulcer was 54 years. In 26.9% of patients, the wound had persisted for 10 to 60 years. A total of 522 ulcer recurrences were recorded in the clinical history, ranging from 1 to 9 per patient. On average, every second patient experienced at least one recurrence during their lifetime.

Conclusions: The analysis of clinical history confirms the chronic and recurrent nature of venous leg ulcers. The long duration of wounds and the high number of recurrences indicate the need for early diagnosis, regular follow-up, and long-term, comprehensive care.

Key words: chronic venous insufficiency, venous leg ulcer, clinical history.